

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/2
1475 S. İşK/14

T.C.
YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No. 2016/7253
Karar No. 2019/12685
Tarihi: 30.05.2019

● **ASIL İŞVEREN KONUMUNDAKİ KAMU KURULUŞUNUN ALT İŞVEREN İŞÇİLERİNİN ALACAKLARINDAN ALT İŞVERENLE BİRLİKTE MÜTESELSİLEN SORUMLU OLDUĞU**

ÖZETİ Mahkemece doğru bir şekilde, davacının kıdem tazminatına hak kazandığı, davalılar arasında asıl-alt işveren ilişkisi olduğuna karar verilmiş ise de, 4857 sayılı Yasa' nın 112. Maddesi hükmü yanlış yorumlanarak davacının kıdem tazminatından sadece asıl işveren kamu kurumunun sorumlu olup, alt işveren şirketin sorumlu olmadığı gerekçesi ile davalı şirket aleyhine açılan davanın reddine karar verilmiştir.

Davacının işvereni davalı şirkettir. İşçinin işçilik alacaklarından sorumlu olan doğrudan doğruya işvereni, somut uyuşmazlıkta davalı şirket olup, asıl işveren konumundaki gerçek yada tüzel kişilerin sorumluluğu 4857 sayılı Yasa' nın 2. maddesinden kaynaklanmaktadır.

4857 sayılı Yasa' nın 112. maddesinin amacı, işçinin kıdem tazminatını güvence altına almaktır. Bu madde ile davacının işvereni olan Şirketin sorumluluğu kaldırılmadığı gibi, kamu kurumunun rücu hakkını da ortadan kaldırmamıştır. Bu nedenlerle, mahkemece davacının kıdem tazminatından her iki davalının müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması gerekirken davalı şirket aleyhine açılan davanın yerinde ve yasal olmayan gerekçe ile reddine karar verilmesi hatalıdır.

DAVA. Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizden incelenmesi davacı vekili ile davalı T.C. ... vekili tarafından istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere, göre, davacı vekili ile davalı T.C. ... vekilinin aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- T.C. Anayasa’ sının “...hak arama hürriyeti...” başlıklı 36. maddesine göre “ Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. “

Bu anayasal düzenleme doğrultusunda herkes hukuki dinlenilme hakkına sahiptir.

6100 sayılı HMK. nın “ Hukuki dinlenilme hakkı “ başlıklı 27. Maddesi;

“ (1) Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler.

(2) Bu hak; a) Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, b) Açıklama ve ispat hakkını, c) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini, içerir. “ şeklinde düzenlenmiştir.

Bu madde doğrultusunda yargılamanın tarafları diğer tarafın yaptığı işlemlerden haberdar edilmek zorundadır.

Somut uyuşmazlıkta, davacının miktar artırımına ilişkin ıslah dilekçesi davalılara tebliğ edilmek zorundadır.

Dava dosyasında davacının miktar artırımına ilişkin ıslah dilekçesi davalılara tebliğ edildiğine ilişkin belgelere rastlanılmadığı gibi, dilekçenin duruşmada da okunmadığı anlaşılmıştır.

Mahkemece davacının miktar artırımına ilişkin ıslah dilekçesi davalılara tebliğ edilmemesi ve dilekçenin duruşmada okunduğunun zapta geçirilmemesi T.C. Anayasa’ sının “...hak arama hürriyeti...” başlıklı 36. maddesine ve 6100 sayılı HMK. nın “ Hukuki dinlenilme hakkı “ başlıklı 27. Maddesinin ihlali olup, hatalıdır.

3-Davacı asıl işveren T.C. ...’ nın alt işvereni davalı şirkette çalıştığını iddia ederek, emeklilik nedeni ile hak ettiği kıdem tazminatının davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece doğru bir şekilde, davacının kıdem tazminatına hak kazandığı, davalılar arasında asıl-alt işveren ilişkisi olduğuna karar verilmiş ise de, 4857 sayılı Yasa’ nın 112. Maddesi hükmü yanlış yorumlanarak davacının kıdem tazminatından sadece asıl işveren kamu kurumunun sorumlu olup, alt işveren şirketin sorumlu olmadığı gerekçesi ile davalı şirket aleyhine açılan davanın reddine karar verilmiştir.

Davacının işvereni davalı şirkettir. İşçinin işçilik alacaklarından sorumlu olan doğrudan doğruya işvereni, somut uyumsuzlukta davalı şirket olup, asıl işveren konumundaki gerçek yada tüzel kişilerin sorumluluğu 4857 sayılı Yasa' nın 2. maddesinden kaynaklanmaktadır.

4857 sayılı Yasa' nın 112. maddesinin amacı, işçinin kıdem tazminatını güvence altına almaktır. Bu madde ile davacının işvereni olan Şirketin sorumluluğu kaldırılmadığı gibi, kamu kurumunun rücu hakkını da ortadan kaldırmamıştır. Bu nedenlerle, mahkemece davacının kıdem tazminatından her iki davalının müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması gerekirken davalı şirket aleyhine açılan davanın yerinde ve yasal olmayan gerekçe ile reddine karar verilmesi hatalıdır.

4- Mahkemece hüküm fıkrasının 2 numaralı bendinde doğru bir şekilde davalı bakanlığın harçtan muaf olduğuna karar verilmiş ise de, 5 numaralı bentte başvuru harcı ile vekalet harcı ilk gider adı altında yargılama giderlerine katılarak, 6 numaralı bentte ise peşin harcın davalı bakanlıktan tahsiline karar verilerek harçtan muaf olan davalı bakanlığa harç yükletilmiştir.

Ayrıca davacının yaptığı ıslah harç masrafının yargılama giderlerine katılmadığı izlenimi edinilmekte, bu husus denetlenememektedir.

Yargılama giderlerinin nasıl hüküm altına alınacağı HMK. nın 332. Maddesinde açıkça düzenlenmiştir.

Mahkemece hüküm kurulurken hükmün diğer unsurları gibi yargılama giderleri bizzat hakim tarafından özenle hüküm altına alınmalı, harçtan muaf olduğuna karar verilen davalı Bakanlığa yargılama gideri olarak harç yükletilerek çelişki yaratılmamalı, yargılama giderleri hüküm altına alınırken HMK. nın 332. maddesindeki usule uyulmalıdır.

Harçlara ilişkin yargılama giderleri ile diğer yargılama giderleri ayrı bentler halinde hüküm altına alınmalıdır.

SONUÇ:

Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı BOZULMASINA, 30.05.2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.